

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

9. SINIF

Ünite : 1. Bilgi ve İnanç

Konu : 1. İslam'da Bilginin Kaynakları - 4

■ ÖNCEKİ DERSİMİZDE NELER VARDI?

1. İslam'da Bilgi Kaynakları - 3

- Bilginin Kullanımında Dikkat Edilmesi Gerekenler
- Bilgiyi Sevme

■ NELER ÖĞRENECEĞİZ?

1. İslam'da Bilgi Kaynakları - 4

- Doğru Bilgiye Ulaşma
- Faydalı Bilgi ve Bilgi Ahlakı
- Bilginin Kullanımı ve Muhafazası

“Ey iman edenler! Eğer bir fâsık size bir haber getirirse onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeden bir topluluğa kötülük edersiniz de sonra yaptığınıza pişman olursunuz.” (Hucurât suresi, 6. ayet.)

■ Doğru Bilgiye Ulaşmak

- Doğru bilgi; içinde şüphe barındırmayan, gerçeğe tam olarak uyan ve kesin güven duyulan bilgidir.
- Doğru kararlar alabilmek ve doğru davranışlar sergileyebilmek için ve de doğru bir inanca sahip olabilmek için doğru ve güvenilir bilgilere ihtiyaç vardır.

- İslam, hayatın her anında doğru bilginin yol gösterici olmasını ister.
- Toplumumuz, doğru bilgiye ulaşmada rehberliğe, öğretmen öğrenci, usta çırak ilişkisine büyük önem verir.
- Bilgiyi ilk elden ve kaynağından öğrenmek günümüzde de öneminden hiçbir şey kaybetmemiştir.

- İslam, bilgi kaynağının güvenilir olmasına da özel önem verir.
- Aldığımız haberlerin, edindiğimiz bilgilerin doğruluğunu araştırmamızı ister.
- Aksi takdirde yalan ve yanlış bilgiler sebebiyle insanlar arasında sevgi ve saygı kalmaz ve toplumun huzuru bozular.

İslam'da doğru
bilginin (yakin)
aşamaları:

İlme'l-yakin: Bir şey hakkında habere dayalı olarak bize ulaşan kesin bilgidir.

Ayne'l-yakin: Bir şey hakkında duyularımızla bizzat elde ettiğimiz kesin bilgidir.

Hakke'l-yakin: Bir şeyi bizzat yaşayarak elde ettiğimiz kesin bilgidir.

- Rabbimiz buyuruyor ki:

“Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp bunların hepsi ondan sorumludur.”
(İsrâ suresi, 36. ayet.)

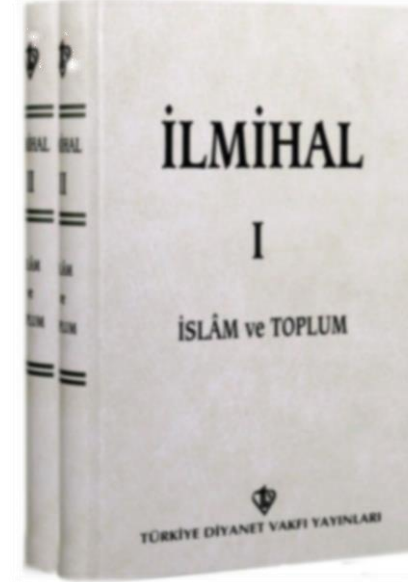

■ **Faydalı Bilgi ve Bilgi Ahlakı:**

- Bilgi hem insanın kendisine hem de başkalarına yararlı olmalıdır.
- İnsan öncelikle kendisini donanımlı kılacak faydalı bilgiler edinmelidir.
- Asıl bilgilenme, iradî olarak kişiliği geliştirme yönünde olmalıdır.

- İslam dini, Müslümanlara doğru inanca sahip olabilmesi ve dinini doğru yaşayabilmesi için gerekli olan temel dini bilgilerin öğrenilmesini şart koşmuştur.
- Buna en genel anlamda **ilmihal bilgisi** denir.

- Ayrıca insanoğlu, hayatını sağlıklı ve rahat sürdürebilmesi için gerekli her türlü bilgiyi edinmelidir.
- Okul süresi boyunca öğrenilenler, meslekî bilgiler, dil, genel kültür bilgisi insan hayatını kolaylaştıran bilgilerdir.

- Bilgiyi başkalarına aktarırken insanın kendisi de bilginin gereğini yapmalıdır.
- İnsanları uyarmak ve bildiğini kimseden esirgememek ilim sahibinin temel görevlerindedir.
- Bilginin kişisel çıkarlara alet edilmesi de bilgi ahlakına ters düşer.

- Bilim ve teknoloji insan hayatına pek çok alanda kolaylıklar getirmiştir.
- Bunun yanında günümüz insanlığına birçok zararlar da getirdiği düşünüldüğünde bilgi ahlakına son derece ihtiyaç duyulduğu gerçeği ortaya çıkacaktır.

- Bilgiyi ve bilimi ahlaki ve evrensel değerlerden uzak olarak kullanamayız.
- Önemli olan doğru ve yararlı bilgiyi elde etmek, o bilgiyi doğru kullanarak yeni yararlı bilgiler üretmek ve bunun gereğini yerine getirmektir.

- Rabbimiz buyuruyor ki:

“Kitap’ı okuyup durduğunuz halde başkalarına iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz? Aklınızı kullanmıyor musunuz?” (Bakara suresi, 44. ayet.)

- Rabbimiz buyuruyor ki:

“Din adamları ve âlimleri onları, günah olan sözleri söylemekten ve haram yemekten menetselerdi ya! İşledikleri (fiiller) ne kötüdür! ” (Mâide suresi, 63. ayet.)

- Peygamberimiz buyuruyor ki:

“Ancak iki kişiye gıpta edilir. Bunlar; Allah'ın kendisine mal verdiği ve onu hak yolunda harcayan kimse ile Allah'ın kendisine (ilim ve) hikmet verdiği ve ona göre karar verip, onu başkalarına da öğreten kimsedir.”
(Buhârî, Zekât, 5.)

- Peygamberimiz buyuruyor ki:

“Allah’ım, bana öğrettiklerinle beni faydalandır. Bana fayda verecek ilmi öğret ve ilmimi artır...” (Tirmizî, Deavât, 128.)

■ Bilginin Kullanımı ve Muhafazası

- Bilgi ahlakı, kullanımı ve muhafazası en az bilgiyi elde etmek kadar önemlidir.
- Bilgi, kötü niyetli insanların eline geçtiğinde felakete dönüşebilmektedir.

- Özellikle son iki yüzyılda insanlık bu sebepten büyük acılar çekmiştir.
- Savaşların yaşanması, atom bombasının kullanılması, tabii kaynakların hızla yok edilmesi ve çevre felaketleri bilginin kötüye kullanılmasının sonuçlarıdır.

- Bilgi sahibi kendine, topluma, çevreye ve Allah'a karşı sorumludur.
- Bilgiyi asla kötüye kullanmamalı, bilgiyle insanların hayrı için çalışmalı bilgi ve diğer bütün nimetlerin emanet olduğu unutulmamalıdır.

- İslam'ın en önemli kaynağı olan Kur'an'ı Kerim'in orijinal hali Hz. Muhammed'den (s.a.v.) günümüze kadar korunmuş olup bu sayede İslam dini ilk günkü saflığını muhafaza etmiştir.

- İnsanlar yüzyıllar boyunca ürettikleri bilgileri muhafaza edebilmek için kitaplar yazmışlar ve bunların nesilden nesile aktarılması için kütüphaneler kurmuşlardır.

Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, İstanbul

- Rabbimiz buyuruyor ki:

“İnsanların kendi işledikleri (kötülükler) sebebiyle karada ve denizde bozulma ortaya çıkmıştır. Dönmeleri için Allah, yaptıklarının bazı (kötü) sonuçlarını (dünyada) onlara tattıracaktır.”

(Rum suresi, 41. ayet.)

■ NELER ÖĞRENDİK?

Doğru
Bilgiye
Ulaşma

İslam, bilgi kaynağının güvenilir olmasını ve alınan haberlerin, edinilen bilgilerin doğruluğunun araştırılmasını ister. Aksi takdirde yalan ve yanlış bilgiler sebebiyle çeşitli adaletsizlikler ortaya çıkar ve toplumun huzuru bozulur.

■ NELER ÖĞRENDİK?

Faydalı
Bilgi ve
Bilgi Ahlakı

Edindiğimiz bilgiler kendimize veya topluma fayda veren bilgiler olmalıdır. Bize hiçbir fayda sağlamayan bilgiler için çaba sarf etmek, boşa zaman harcamaktır. Ayrıca bilgiyi ve bilimi kullanırken ahlaki ve evrensel değerleri göz önünde bulundurmalıyız.

■ NELER ÖĞRENDİK?

Bilginin Kullanımı ve Muhafazası

Bilgi faydalı olmakla birlikte kötü niyetli insanların elinde felakete sebep olmaktadır. Son yüzyıllarda yaşanan felaketler özellikle bilginin kötüye kullanımının sonucu ortaya çıkmıştır. Yüzyıllar boyunca üretilen bilgiler kitaplar sayesinde korunmuş ve sonraki nesillere aktarılmıştır.

■ NELER ANLADIK?

1. Bilgi edinilen kaynağın doğru bir kaynak olmaması, kişinin bakış açısını ve yaşamını ne şekilde etkiler?
2. Bilginin kötü niyetli insanların elinde nasıl tehlikeli bir araç haline geldiğini örneklerle açıklayınız.
3. Ahlaki ve evrensel değerlere, bilginin elde edilmesi ve kullanımı konusunda dikkat edilmeyişinin ne gibi olumsuz sonuçları vardır?

■ BİR SONRA Kİ DERSİMİZDE NELER VAR?

2. İslam İnancında İmanın Mahiyeti - 1

- İman Tasdik ve İman İkrar İlişkisi
- İman Bilgi İlişkisi